KARTA KURSU

Nazwa	Ochrona przyrody
Nazwa w j. ang.	Protection of Nature

Koordynator	dr hab. Prof. UP Małgorzata Kłyś	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Prof. UP Małgorzata Kłyś dr Dorota Merta mgr Aleksandra Izdebska (doktorantka)
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie początków ruchu ochrony przyrody i rozwoju prawodawstwa ochronnego w Polsce. Poznanie obowiązującej ustawy o ochronie przyrody. Poznanie aktów prawnych i konwencji międzynarodowych. Poznanie organów i instytucji ochrony przyrody w Polsce. Poznanie przedmiotu i celi współczesnej ochrony przyrody. Poznanie rodzajów różnorodności biologicznej. Światowe Rezerwaty Biosfery. Poznanie Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Poznanie różnych form i metod ochrony przyrody w Polsce.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstaw ochrony przyrody.
Umiejętności	Przestrzeganie zasad ochrony przyrody. Korzystanie z różnych źródeł informacji
Kursy	Botanika i mykologia, Zoologia, Ekologia, Podstawy ochrony przyrody

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna historię, podstawy prawne, formy i metody ochrony przyrody. W02 Potrafi zdefiniować i wyjaśnić zależności między Ekologią, Ochroną środowiska i Ochroną przyrody. W03 Zna i potrafi scharakteryzować rodzaje bioróżnorodności i formy ochrony przyrody. .	K_W10, K_W13 K_W15 K_W08, K_W13, K_W20,

	Efekt uczenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Dostrzega znaczenie bioróżnorodności i potrzeby jej zachowania; U02 Wykorzystuje zdobytą wiedzę specjalistyczną do interpretacji zebranych danych empirycznych oraz wnioskowania U03 Dokonuje analizy danych dotyczących aktualnego stanu zasobów przyrody we własnym regionie, w kraju i świecie korzystając z różnych źródeł wiedzy	K_U02, K_U07, K_U09 K_U03, K_U05, K_U11

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Sprawnie organizuje pracę w grupie K02 Przestrzega zasad ochrony przyrody K03 Potrafi ocenić, zinterpretować informacje z zakresu ochrony przyrody podawane w różnych źródłach	K_K05, K_K06 K_K01, K_K02, K_K04,

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10					5 + 30 teren						

	Zal.			Zal. z o.			

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady - wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia - referat połączony z prezentacją multimedialną; dyskusja, ćwiczenia terenowe – różne formy ochrony przyrody, ochrona in situ, ex situ

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium pisemne
W01								x					X
W02								x	X				X
W03									X	X			X
U01									X	X			
U02									X	X			X
U03								x	X				X
K01							x						
K02								x					
K03							x	x					x

Kryteria oceny	Zaliczenie na podstawie prezentacji na wybrany temat, kolokwium pisemnego z treści wykładów i ćwiczeń oraz z zajęć terenowych.

Uwagi	Wykłady prowadzone są zdalnie. Ze względu na pandemię plan i miejsce zajęć terenowych może ulec zmianie.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Ekologia a ochrona przyrody i ochrona środowiska – podstawowe definicje i zależności między tymi dyscyplinami. 2. Początki ruchu ochrony przyrody w Polsce, rozwój prawodawstwa ochronnego w Polsce. Obowiązująca ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. Akty prawne i konwencje międzynarodowe. 3. Organy i instytucje ochrony przyrody i środowiska w Polsce.

4. Przedmiot i cele współczesnej ochrony przyrody. Różnorodność biologiczna jako główny cel ochrony przyrody. Rodzaje bioróżnorodności.
5. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000. Obszary Natura 2000 i kryteria ich wyznaczania.
6. Formy ochrony przyrody w Polsce.
7. Parki narodowe.
8. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.
9. Metody ochrony przyrody. Ochrona bierna i czynna, ochrona in situ i ex situ.

Zajęcia terenowe
Bieszczadzki Park Narodowy, Nadleśnictwo Stuposiany. Piętra roślinno-klimatyczne Bieszczad. Ochrona krajobrazu przyrodniczo kulturowego. Ochrona i metody monitoringu dużych ssaków drapieżnych. Hodowla i reintrodukcja żubra w Bieszczadach. Presja zwierzyny na odnowienia drzewostanu oraz metody jej zapobiegania.
Park Krajobrazowy Dolinki Krakowskie, Ojcowski Park Narodowy

Wykaz literatury podstawowej

1. E. Symonides – Ochrona przyrody Wyd. UW 2008
2. Andrew S. Pullin – Biologiczne podstawy ochrony przyrody Wyd. Naukowe PWN 2005

Wykaz literatury uzupełniającej

Ustawa o Ochronie przyrody 2004 z późniejszymi zmianami
Czerwone księgi roślin i zwierząt
Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów
Strony internetowe omawianych parków narodowych
Programy restytucji zagrożonych gatunków zwierząt
Malejky N**., Kłyś M.,** Kocoń A., Izdebska A. 2018. Beetles from the Chrysomelidae family harmful to urban trees. [In:] Buczek and Błaszak (ed.) Arthropods. At the beginning of the new century. Koliber, Lublin. s. 207-216.
Izdebska A., **Kłyś M.** 2020. Jaki wpływ mają inwazyjne gatunki obcych stawonogów na zdrowie ludzi i otaczającą nas przyrodę? Stawonogi pasożytnicze i alergenne**.** t. III [w:] Buczek and Błaszak (ed.) Koliber, Lublin. s. 84-95.
Perec-Matysiak A., Leśniańska K., Buńkowska-Gawlik K., **Merta D.,** Popiołek M., Hildebrand J. 2021. Zoonotic genotypes of *Enterocytozoon bieneusi* in wild living invasive and native carnivores in Poland. *Pathogens* 10, 1478.
Orłowski G., **Merta D.,** Pokorny P., Łukaszewicz E., Dobicki W., Kobielski J., Kowalczyk A., Rzońca Z., Krzywiński A. 2019. Eggshell resorption, and embryonic mobilization and accumulation of calcium and metals in eggs of wild and captive Capercaillies *Tetrao urogallus*. *Environmental Pollution* 249: 152-162.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	35
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5

liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3